

МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДAROУЯ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Установа адукацыі

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ МЕДЫЦЫНСКІ ЎНІВЕРСІТЭТ

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Рэктар установы адукацыі
«Беларускі дзяржаўны медыцынскі
універсітэт»

С. П. Рубніковіч

18.09.2024

РЭГ. № УД-091-6-05-006/2425/вуч.

**ВЯЛІКАЯ АЙЧЫННАЯ ВАЙНА САВЕЦКАГА НАРОДА
(У КАНТЭКСЦЕ ДРУГОЙ СУСВЕТНАЙ ВАЙНЫ)**

**Вучэбная праграма ўстановы адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасцей:**

- 7-07-0911-01 «Лячэбная справа»;
- 7-07-0911-02 «Медыка-прафілактычная справа»;
- 7-07-0911-03 «Стаматалогія»;
- 7-07-0911-06 «Педыятрыя»;
- 7-07- 0912-01 «Фармацыя»

Вучэбная праграма распрацавана на аснове прыкладнай вучэбнай праграмы для спецыяльнасцей устаноў вышэйшай адукацыі, зацверджанай 03.09.2024, рэгістрацыйны № 6-05-006/пр.; вучэбнага плана ўстановы адукацыі па спецыяльнасці «Лячэбная справа», зацверджанага 30.04.2024, рэгістрацыйны № 7-07-0911-01/2425, вучэбнага плана ўстановы адукацыі па спецыяльнасці «Педыятрыя», зацверджанага 30.04.2024, рэгістрацыйны № 7-07-0911-06/2425, вучэбнага плана ўстановы адукацыі па спецыяльнасці «Медыка-прафілактычная справа», зацверджанага 30.04.2024, рэгістрацыйны № 7-07-0911-02/2425, вучэбнага плана ўстановы адукацыі па спецыяльнасці «Стаматалогія», зацверджанага 30.04.2024, рэгістрацыйны № 7-07-0911-03/2425, вучэбнага плана ўстановы адукацыі па спецыяльнасці «Фармацыя», зацверджанага 30.04.2024, рэгістрацыйны № 7-07-0912-01/2425

СКЛАДАЛЬНІКІ:

Г.С.Папова, выкладчык кафедры філасофіі і паліталогіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт»

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай філасофіі і паліталогіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт»
(пракакол № 2 ад 12.09.2024);

Навукова-метадычным саветам устаноў адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт»
(пракакол № 1 ад 18.09.2024)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

«Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны)» – вучэбная дысцыпліна сацыяльна-гуманітарнага модуля, якая ўтрымлівае сістэматызаваныя навуковыя веды аб асаблівасцях і агульных заканамернасцях гістарычнага развіцця Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай вайны.

Мэтай вучэбнай дысцыпліны з’яўляецца фарміраванне грамадска-палітычнага светапогляду студэнтаў, які будзе садзейнічаць іх самавызначэнню ў працэсе паглыбленага асэнсавання подзвігу савецкага народа і геапалітычных урокаў Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў, захаванню і ўмацаванню гістарычнай памяці аб ролі Савецкага Саюза і краін антыгітлераўскай кааліцыі ў Перамозе над германскім нацызмам, трансляцыі гістарычнай праўды і норм паводзін, каштоўнасцей і традыцый, выпрацаваных беларускім народам у перыяд пераадолення трагічных ваенных падзей.

Задачы вучэбнай дысцыпліны «Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны)» складаюцца ў фарміраванні ў студэнтаў навуковых ведаў аб заканамернасцях і асаблівасцях развіцця беларускай нацыі ў міжваенны перыяд і гады ваенных выпрабаванняў; гераічных і трагічных падзеях на франтах Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў, іх уздзеянне і ўплыў на лёс народаў Еўропы і Савецкага Саюза, жыццё насельніцтва на акупаваных тэрыторыях і ў савецкім тыле, уклад беларускага народа ў разгром германскіх агрэсараў; уменняў і навыкаў, неабходных для:

фарміравання ў студэнтаў грамадзянскіх і патрыятычных якасцей асобы; выхавання ў студэнцкай моладзі пачуцця адказнасці за будучыню сваёй дзяржавы і сусветнага супольніцтва.

Веды, уменні і навыкі, атрыманыя пры вывучэнні дысцыпліны «Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны)», неабходныя для паспяховага вывучэння наступных дысцыплін: «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці».

Студэнт, якія засвоіў змест вучэбнага матэрыялу вучэбнай дысцыпліны, павінен валодаць наступнай універсальнай кампетэнцыяй: валодаць здольнасцю фармуляваць асабістыя светапоглядныя прынцыпы на аснове подзвіга беларускага народа і гістарычных урокаў Вялікай Айчыннай войны, захоўваць і памнажаць гістарычную памяць аб ролі Савецкага саюза і яго народаў у Перамозе над германскім нацызмам, ажыццяўляць трансляцыю новым пакаленням гістарычнай праўды і норм паводзін, каштоўнасцей і традыцый, выпрацаваных беларускім народам у перыяд трагічных падзей Вялікай Айчыннай вайны.

Па выніках вывучэння навукова-тэарэтычнага зместу студэнты павінны **ведаць:**

асноўныя перыяды Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў і іх змест;

сутнасць акупацыйнай палітыкі германскіх улад;

месца і ролю Беларусі ў геапалітычных працэсах у міжваенны перыяд і ў гады Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў, - уклад беларускага народа ў Перамогу над нацызмам і яе гістарычнае значэнне;

прыклады гераізму, мужнасці, самаахвярнасці абаронцаў Радзімы – воінаў Чырвонай Арміі, партызан, падпольшчыкаў, удзельнікаў руху Супраціўлення і вайсковых фарміраванняў саюзнікаў па антыгітлераўскай кааліцыі;

рознныя пункты гледжання на праблемныя пытанні ў асветленні падзей і вынікі Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў;

умець:

характарызаваць становішча беларускага народа і яго ролю ў барацьбе супраць германскіх захопнікаў у розныя перыяды Вялікай Айчыннай вайны;

раскрываць чалавеканенавісніцкі характар германскай акупацыйнай палітыкі;

характарызаваць эвалюцыю геапалітычнага становішча беларускай дзяржавы ў гады Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў;

вызначаць крыніцы і ацэньваць значэнне Перамогі савецкага народа;

ушаноўваць памяць пра подзвіг беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны;

супрацьстаяць фальсіфікацыям ў асветленні падзей і вынікаў Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў, прыводзіць аргументы і выказваць асабісты пункт гледжання;

авалодаць:

навукова-тэарэтычнымі ведамі, неабходнымі для сацыялізацыі асобы студэнта (вырашэння сацыяльна-асабістых задач).

У рамках адукацыйнага працэсу па дадзенай вучэбнай дысцыпліне студэнт павінен набыць не толькі тэарэтычныя веды, але і развіць свой каштоўнасна-асабовы патэнцыял, сфарміраваць якасці патрыёта і грамадзяніна, гатоўнасць да актыўнага ўдзелу ў эканамічным, вытворчым і сацыяльна-культурным жыцці краіны.

Усяго на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны адводзіцца 72 акадэмічныя гадзіны. Размеркаванне аўдыторных гадзін па відам заняткаў для студэнтаў вочнай дзённай формы атрымання адукацыі: 15 гадзін лекцый (у тым ліку 3 гадзіны кіруемай самастойнай працы (КСП)), 18 гадзін семінарскіх, 36 гадзін самастойнай працы студэнта.

Для студэнтаў завочнай формы атрымання адукацыі¹: 3 гадзіны лекцый, 5 гадзін семінарскіх заняткаў, 64 гадзіны самастойнай працы.

Форма атрымання адукацыі – вочная дзённая / завочная.

Прамежкавая атэстацыя праводзіцца ў адпаведнасці з вучэбным планам па спецыяльнасці ў форме дыферэнцыраванага заліку (1², 2³, 4⁴ семестр).

¹ Для спецыяльнасці 7-07-0912-01 «Фармацыя»

² Для спецыяльнасці 7-07- 0911-06 «Педыятрыя»

³ Для спецыяльнасцей 7-07-0911-02 «Медыка-прафілактычная справа»; 7-07-0911-03 «Стаматалогія»; 7-07-0912-01 «Фармацыя» (вочная дзённая форма атрымання адукацыі)

⁴ Для спецыяльнасцей 7-07-0911-01 «Лячэбная справа», 7-07-0912-01 «Фармацыя» (завочная форма атрымання адукацыі)

РАЗМЕРКАВАННЕ БЮДЖЭТУ ВУЧЭБНАГА ЧАСУ ПА СЕМЕСТРАМ

Код, назва спецыяльнасці	Семестр	Колькасць гадзін вучэбных заняткаў						Форма атэстацыі
		усяго	аўдыторных	з іх			самастойных пазааўдыторных	
				лекцый	КСП	семінарскіх заняткаў		
7-07-0911 01 «Лячэбная справа»	4	72	36	15	3	18	36	дыферэнцыраваны залік
7-07-0911-02 «Медыка-прафілактычная справа»	2	72	36	15	3	18	36	дыферэнцыраваны залік
7-07-0911-03 «Стаматалогія»	2	72	36	15	3	18	36	дыферэнцыраваны залік
7-07- 0911-06 «Педыятрыя»	1	72	36	15	3	18	36	дыферэнцыраваны залік
7-07-0912-01 «Фармацыя» (вочная дзённая форма атрымання адукацыі)	2	72	36	15	3	18	36	дыферэнцыраваны залік
7-07-0912 01 «Фармацыя» (завочная форма атрымання адукацыі)	3	36	3	3	-	-	33	
	4	36	5	-	-	5	31	дыферэнцыраваны залік

**ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН ВУЧЭБНЫХ ЗАНЯТКАЎ
(ВОЧНАЯ ДЗЁННАЯ ФОРМА АТРЫМАННЯ АДУКАЦЫ)**

Назва раздзела (тэмы)	Колькасць гадзін аўдыторных заняткаў	
	лекцый (у т.л. КСР)	семінарскіх заняткаў
1. Савецкі Саюз і краіны свету напярэдадні і ў пачатку Другой сусветнай вайны	6	6
1.1. Міжнароднае становішча напярэдадні Другой сусветнай вайны	1,5	2
1.2. Пачатак Другой сусветнай вайны і падзеі ў Беларусі	1,5	2
1.3. Акупацыя Германіяй краін Еўропы	1,5	1
1.4. СССР напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны	1,5	1
2. Барацьба савецкага народа супраць германскай агрэсіі	6	8
2.1. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны	1,5	2
2.2. Акупацыйны рэжым. Медыцына ў гады вайны	1,5	4
2.3. Партызанская і падпольная барацьба на акупіраванай тэрыторыі	3	2
3. Разгром фашысцкага блока. Завяршэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў	6	4
3.1. Падзеі на франтах вайны. Крах наступальнай стратэгіі германскага вермахта	1,5	1
3.2. Вызваленне Беларусі ад германскіх захопнікаў	1,5	1
3.3. Савецкі тыл у гады вайны	1,5	1
3.4. Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў. Перамога. Ушанаванне памяці загінуўшых у Беларусі	1,5	1
Усяго гадзін	18	18

**ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН ВУЧЭБНЫХ ЗАНЯТКАЎ
(ЗАВОЧНАЯ ФОРМА АТРЫМАННЯ АДУКАЦЫІ⁵)**

Назва раздзела (тэмы)	Колькасць гадзін аўдыторных заняткаў		Самастойная работа
	лекцый (у т.л. КСР)	семінарскіх заняткаў	
1. Савецкі Саюз і краіны свету напярэдадні і ў пачатку Другой сусветнай вайны	-	1	24
1.1. Міжнароднае становішча напярэдадні Другой сусветнай вайны	-	-	8
1.2. Пачатак Другой сусветнай вайны і падзеі ў Беларусі	-	1	5
1.3. Акупацыя Германіяй краін Еўропы	-	-	5
1.4. СССР напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны	-	-	6
2. Барацьба савецкага народа супраць германскай агрэсіі	1,5	1	21
2.1. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны	-	1	5
2.2. Акупацыйны рэжым. Медыцына ў гады вайны	1,5	-	8
2.3. Партызанская і падпольная барацьба на акупіраванай тэрыторыі	-	-	8
3. Разгром фашысцкага блока. Завяршэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў	1,5	3	19
3.1. Падзеі на франтах вайны. Крах наступальнай стратэгіі германскага вермахта	-	-	4
3.2. Вызваленне Беларусі ад германскіх захопнікаў	1,5	-	4
3.3. Савецкі тыл у гады вайны	-	-	5
3.4. Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў. Перамога. Ушанаванне памяці загінуўшых у Беларусі	-	3	6
Усяго гадзін	3	5	64

⁵ Для спецыяльнасці 7-07-0912-01 «Фармацыя»

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

1. Савецкі саюз і краіны свету напярэдадні і ў пачатку другой сусветнай вайны

1.1. Міжнароднае становішча напярэдадні Другой сусветнай вайны

Міжнародная дзейнасць Германіі ў 1930-я гг. Ачагі ваеннай напружанасці (Далёкі Усход, Еўропа, Афрыка). Фарміраванне фашысцкага блока. Антыкамінтэрнаўскі пакт. СССР і Ліга Нацый. Грамадзянская вайна ў Іспаніі.

Мюнхенскае пагадненне. Падзел Чэхаславакіі. Спроба стварэння сістэмы калектыўнай бяспекі ў Еўропе. Савецка-французка-англійскія перамовы. Савецка-германскія дагаворы і сакрэтныя пратаколы 1939 г.

1.2. Пачатак Другой сусветнай вайны і падзеі ў Беларусі

Пачатак Другой сусветнай вайны. Напад Германіі на Польшчу. Аб'яўленне Германіі вайны Францыяй і Вялікабрытаніяй. Прычыны і характар вайны.

Уступленне войскаў Чырвонай Арміі ў Заходнюю Беларусь і Заходнюю Украіну. Уз'яднанне Беларусі. Сацыяльна-эканамічныя і палітычныя пераўтварэнні ў заходніх абласцях БССР.

Становішча ў заходніх рэгіёнах Савецкага Саюза. СССР і краіны Балты. Савецка-фінляндская вайна. Удзел беларусаў у фінскай кампаніі.

1.3. Акупацыя Германіяй краін Еўропы

«Дзіўная вайна». Акупацыя Германіяй Даніі, Нарвегіі, Бельгіі, Галандыі і Люксембурга. Наступленне германскіх войскаў у Францыі. Капітуляцыя Францыі. Берлінскі пакт. Агрэсія Германіі на Балканах. Дзейнасць СССР на міжнароднай арэне. Пакт аб нейтралітэце паміж СССР і Японіяй.

Пачатак Руху Супраціўлення. Падрыхтоўка Германіі да вайны з СССР. Прыняцце плана «Барбароса».

1.4. СССР напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны

СССР у перадваенныя гады. Мерапрыемствы па ўмацаванні абароназдольнасці краіны. Ваенна-патрыятычная і ваенна-абарончая работа сярод насельніцтва.

Узброеныя сілы Савецкага Саюза. Заходняя Асобая ваенная акруга.

2. Барацьба савецкага народа супраць германскай агрэсіі

2.1. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны

Мэты Германіі ў вайне супраць Савецкага Саюза. План «маланкавай вайны». Напад Германіі на СССР. Прыгранічныя баі ў Беларусі. Абарона Брэсцкай крэпасці.

Дзейнасць савецкіх і партыйных органаў па мабілізацыі сіл і сродкаў для барацьбы з агрэсарам. Дзяржаўны камітэт Абароны. Перавод прамысловасці на ваенныя рэйкі. Эвакуацыя насельніцтва, матэрыяльных рэсурсаў і іншых каштоўнасцей у тыл СССР.

Знішчальныя атрады і народнае апалчэнне. Баявыя дзеянні на савецка-германскім фронце. Абарончыя баі пад Мінскам, Бабруйскам, Оршай, Віцебскам, Магілёвам, Гомелем. Магілёўская бітва. Гераізм савецкіх воінаў. Дапамога насельніцтва Чырвонай Арміі. Дзейнасць першых партызанскіх

атрадаў, дыверсійных груп і падпольных арганізацый. (М.П.Шмыроў, В.З.Корж, І.З.Ізох, І.А.Ярош, М.І.Жукоўскі і інш.). Першыя партызаны – Героі Савецкага Саюза (Ц.П.Бумажкоў, Ф.І.Паўлоўскі).

Прычыны няўдач Чырвонай Арміі летам-восенню 1941 г.

Дзейнасць СССР на міжнароднай арэне. Ваенна-эканамічнае супрацоўніцтва паміж Савецкім Саюзам Вялікабрытаніяй і ЗША. Пачатак стварэння антыгітлераўскай кааліцыі. Ваенныя дзеянні ў канцы 1941 года. Уступленне ў вайну ЗША і Японіі. Маскоўская бітва. «Віцебскія вароты».

2.2. Акупацыйны рэжым. Медыцына ў гады вайны

Генеральны план «Ост». Ваенна-эканамічныя мэты захопнікаў. Ваенна-паліцэйскія органы вынішчэння. Тэрытарыяльны падзел акупіраваных заходніх рэгіёнаў СССР. Рэйхскамісарыяты «Остланад» і «Украіна».

Адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел беларускай акупіраванай тэрыторыі: Генеральная акруга Беларусь, Генеральная акруга Жытомір, Генеральная акруга Валынь – Падолія, Генеральная акруга Беласток, Генеральная акруга Літва, вобласць армейскага тылу групы армій «Цэнтр».

Акупацыйны апарат кіравання. Склад і структура. Генеральны камісарыят Беларусі, абласныя і мясцовыя камісарыяты, раённыя і валасныя ўправы. Дапаможныя акупацыйныя органы кіравання.

Палітыка генацыду. Знішчэнне насельніцтва і ваеннапалонных. Злачынная дзейнасць СС, службы бяспекі германскай палітыкі. Айнзацгрупы і зондэркаманды. Карныя экспедыцыі. Канцэнтрацыйныя лагеры, турмы. Гета. Вываз насельніцтва на прымусовую працу ў Германію. «Остарбайтары». Удзел замежных, мясцовых і іншых ваенна-паліцэйскіх фарміраванняў у генацыдзе мясцовага насельніцтва, ваеннапалонных і яўрэяў.

Ваенна-эканамічныя фарміраванні. Калабарацыянізм. Германская прапаганда і агітацыя: формы і метады. Школа, тэатр, друк, радыё, царква на акупіраванай тэрыторыі. Нацысцкая палітыка міжнацыянальных адносін. Эканамічная палітыка акупацыйных улад. Рабаванне матэрыяльных рэсурсаў і культурных каштоўнасцей. Паўсядзённае жыццё насельніцтва ва ўмовах германскай акупацыі.

Арганізацыя медыцынскай дапамогі ў гады вайны. Асаблівасці аказання медыцынскай дапамогі ў партызанскіх атрадах. Дзейнасць медыкаў у падполлі. Удзел супрацоўнікаў Мінскага медыцынскага інстытута ў падполлі і партызанскім руху.

Дзяцінства ва ўмовах вайны.

2.3. Партызанская і падпольная барацьба на акупіраванай тэрыторыі

Узнікненне, станаўленне і развіццё партызанскага руху. Падпольная барацьба. Дзейнасць партыйных і камсамольскіх органаў і арганізацый ва ўмовах акупацыі.

Стварэнне Цэнтральнага і Беларускага штабоў партызанскага руху. Партызанскія атрады і брыгады. Арганізацыйная структура патрыятычнага супраціўлення.

Баявая дзейнасць партызан. Дыверсіі на чыгунцы і шашэйных дарогах.

Рэйкавая вайна і яе мэты. Разгром варожных гарнізонаў. Партызанскія рэйды. Партызанская разведка. Барацьба супраць карных экспедыцый. Узаемадзеянне беларускіх, рускіх, украінскіх, літоўскіх і латышскіх партызан. Роля партызанскага руху ў барацьбе супраць германскіх захопнікаў.

Узаемаадносіны партызан і насельніцтва. Выратаванне насельніцтва ад знішчэння і прымусовага ўгону ў Германію. Партызанскія зоны. Арганізацыйнае ўмацаванне партызанскіх фарміраванняў і падпольных арганізацый. Узмацненне антыфашысцкага супраціўлення на акупіраванай тэрыторыі Беларусі. Усенародны характар барацьбы супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Пашырэнне партызанскіх зон. Партызанскія рэзервы. Быт партызан. Прапаганда і агітацыя сярод насельніцтва. Культурна-асветніцкая дзейнасць партызан.

Партыйнае, камсамольскае, антыфашысцкае падполле. Арганізацыйная структура і склад. Формы і метады барацьбы патрыётаў. Камсамольска-маладзёжнае падполле. Дзейнасць падпольшчыкаў Мінска, Магілёва, Гомеля, Брэста, Гродна і іншых гарадоў Беларусі. Дыверсіі на чыгуначных вузлах Оршы, Асіповіч, Калінкавіч, Полацка і інш. Складанасці падпольнай і дыверсійнай барацьбы. Узаемадзеянне падпольшчыкаў і партызан у ходзе барацьбы з нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

Антыфашысцкія патрыятычныя групы і арганізацыі ў заходніх абласцях рэспублікі. Армія Краёва і яе формы барацьбы. Супраціўленне ў гета і канцэнтрацыйных лагерах.

Дапамога савецкага тылу і мясцовага насельніцтва партызанам і падпольшчыкам.

3. Разгром фашысцкага блоказавяршэнне вялікай айчынай і другой сусветнай войнаў

3.1. Падзеі на франтах вайны. Крах наступальнай стратэгіі германскага вермахта

Пашырэнне маштабаў Другой сусветнай вайны. Перамогі саюзных войск у Афрыцы, Міжземнамор'і і на Ціхім акіяне.

Сталінградская і Курская бітвы. Карэнны пералом у вайне. Пачатак распаду фашысцкага блока. Умацаванне антыгітлераўскай кааліцыі. Тэгеранская канферэнцыя. Пытанне аб адкрыцці Другога фронту.

3.2. Вызваленне Беларусі ад германскіх захопнікаў

Пачатак вызвалення Беларусі. Першы вызвалены раённы цэнтр – Камарын. Вызваленне Гомеля, Рэчыцы. Узаемадзеянне партызан, насельніцтва і войскаў Чырвонай Арміі. Першыя аднаўленчыя мерапрыемствы.

Становішча на савецка-германскім фронце. Беларуская наступальная аперацыя «Баграціён». Баявая дзейнасць партызан і падпольшчыкаў. «Рэйкавая вайна».

Акружэнне і разгром германскіх армейскіх групавак пад Віцебскам, Бабруйскім, Мінскам і інш. Вызваленне Мінска. Партызанскі парад. Прыклады гераізму воінаў Чырвонай Арміі, партызан і падпольшчыкаў. Выгнанне германскіх захопнікаў з тэрыторыі Беларусі. Вызваленне Брэста. Значэнне разгрому германскіх войскаў у Беларусі. Мерапрыемствы па аднаўленні

народнай гаспадаркі рэспублікі.

3.3. Савецкі тыл у гады вайны

Перавод эканомікі на ваенныя рэйкі развіцця. Дзейнасць Камітэта Абароны. Ваенна-прамысловае будаўніцтва на Урале, Сібіры, Сярэдняй Азіі. Усход – асноўная ваенна-прамысловая база СССР. Працоўны подзвіг савецкага народа. «Усё для фронту! Усё для Перамогі!».

Сацыяльна-эканамічнае, культурнае і духоўнае жыццё савецкага народа. Палітычная агітацыя і прапаганда.

Дзейнасць беларускіх устаноў і арганізацый у тыле (Акадэмія Навук БССР, дзіцячыя дамы і г. д.). Ураджэнцы Беларусі – героі тылу.

3.4 Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў. Перамога. Ушанаванне памяці загінуўшых у Беларусі

Адкрыццё Другога фронту. Вызваленчы паход Чырвонай Арміі ў Еўропу. Падзеі ў Польшчы, Балгарыі, Чэхаславакіі, Румыніі, Венгрыі, Аўстрыі. Крымская канферэнцыя. Берлінская аперацыя. Сустрэча на Эльбе. Разгром германскай арміі. Заканчэнне вайны ў Еўропе. Капітуляцыя Германіі, Перамога! Патсдамская канферэнцыя.

Воіны-беларусы на франтах Вялікай Айчыннай вайны. Беларусы ў складзе саюзных армій і Еўрапейскага Руху Супраціўлення.

Манжурская аперацыя войскаў Чырвонай Арміі. Бамбардзіроўка ЗША Херасімы і Нагасакі. Капітуляцыя Японіі. Заканчэнне Другой сусветнай вайны. Вынікі і ўрокі.

Беларусь – адна з краін-заснавальніц ААН. Нюрнбергскі працэс. Уклад беларускага народа ў разгром нацысцкай Германіі. Людскія і матэрыяльныя страты Беларускай ССР. Міжнароднае значэнне Перамогі.

Ушанаванне памяці загінуўшых у Беларусі. Ураджэнцы Беларусі – Героі Савецкага Саюза і поўныя кавалеры ордэна Славы.

Гарады-героі. Мемарыяльныя комплексы: Трэптаў парк (Берлін). Паклонная гара (Масква). Мамаеў курган (Валгаград). Брэсцкая крэпасць-герой. Хатынь. Помнікі – Курган Славы, Трасцянец і інш.

Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, краянаўчыя музеі. Хроніка «Памяць».

**ВУЧЭБНА–МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ «ВЯЛІКАЯ АЙЧЫННАЯ ВАЙНА
САВЕЦКАГА НАРОДА (У КАНТЭКСЦЕ ДРУГОЙ СУСВЕТНАЙ ВАЙНЫ)»
САЦЫЯЛЬНА-ГУМАНІТАРНАГА МОДУЛЯ
(ВОЧНАЯ ФОРМА АТРЫМАННЯ АДУКАЦЫІ)**

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		КСР	Літаратура	Практычны навык	Формы кантролю	
		лекцыі	семінарская заняткі				практычнага навыку	бягучай / прамежкавай атэстацыі
1⁶, 2⁷, 4⁸ сяместр								
	Лекцыі	15	-	3				
1.1	Міжнароднае становішча напярэдадні Другой сусветнай вайны	1,5	-	-	1, 2, 3, 11			
1.2	Пачатак Другой сусветнай вайны і падзеі ў Беларусі	1,5	-	-	1, 2, 3, 11			
1.3	Акупацыя Германіяй краін Еўропы. СССР напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны	1,5	-	-	1, 2, 3, 6, 11			
1.4	СССР напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны	1,5	-	-	1, 3, 6, 11			
2.1	Пачатак Вялікай Айчыннай вайны	1,5	-	-	1, 2, 3, 11			
2.2	Акупацыйны рэжым. Медыцына у гады вайны	1,5	-	-	1, 2, 3, 4, 6, 11			

⁶ Для спецыяльнасці 7-07- 0911-06 «Педыятрыя»

⁷ Для спецыяльнасцей 7-07-0911-02 «Медыка-прафілактычная справа»; 7-07-0911-03 «Стаматалогія»; 7-07-0912-01 «Фармацыя» (вочная дзённая форма атрымання адукацыі)

⁸ Для спецыяльнасці 7-07-0911 01 «Лячэбная справа»

2.3	Партызанская і падпольная барацьба на акупіраванай тэрыторыі	1,5	-	1,5	1, 2, 3, 4, 7, 9, 11			Вуснае апытанне; тэсціраванне; праверка рэфератаў; канспекта крыніц і дакументаў
3.1	Падзеі на франтах вайны. Крах наступальнай стратэгіі германскага вермахта	1,5	-	-	1, 2, 3, 4, 5, 11			
3.2	Вызваленне Беларусі ад германскіх захопнікаў	1,5	-	-	1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 11			
3.3	Савецкі тыл у гады вайны.	-	-	1,5	1, 2, 3, 4, 5, 11			Вуснае апытанне; тэсціраванне; праверка рэфератаў; канспекта крыніц і дакументаў
3.4	Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў. Перамога. Ушанаванне памяці загінуўшых у Беларусі	1,5	-	-	1, 2, 3, 11			
	Семінарскія заняткі	-	18	-				
1.1	Міжнароднае становішча напярэдадні Другой сусветнай вайны	-	2	-	1, 2, 3, 10, 11			Вуснае апытанне
1.2	Пачатак Другой сусветнай вайны і падзеі ў Беларусі	-	2	-	1, 2, 3, 11			Вуснае апытанне
1.3	Акупацыя Германіяй краін	-	2	-	1, 2, 3, 6, 11			Вуснае апытанне; абарона рэферата (даклада)
1.4	Еўропы. СССР напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны	-	2	-				
2.1	Пачатак Вялікай Айчыннай вайны	-	2	-	1, 2, 3, 11	Аналіз значных гістарычных падзей (бітваў, асоб, артэфактаў)	Тэставанне; апытанне	Пісьмовае апытанне; калёквіум *
2.2	Акупацыйны рэжым	-	2	-	1, 2, 3, 4, 6, 10, 11			Вуснае апытанне; абарона рэферата (даклада)

2.2	Медыцына ў гады вайны	-	2	-	1, 2, 3, 4, 6, 10, 11			Вуснае апытанне; абарона рэферата (даклада)
2.4	Партызанская і падпольная барацьба на акупіраванай тэрыторыі	-	2	-	1, 2, 3, 4, 7, 9, 11	Характарыстыка перыядаў гісторыі Вялікай Айчыннай вайны	Тэставанне; апытанне	Пісьмовае апытанне; калёквіум *
3.1 3.2	Падзеі на франтах вайны. Крах наступальнай стратэгіі германскага вермахта. Вызваленне Беларусі ад германскіх захопнікаў	-	2	-	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11			Вуснае апытанне; абарона рэферата (даклада)
3.3 3.4	Савецкі тыл у гады вайны. Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў. Перамога. Ушанаванне памяці загінуўшых у Беларусі	-	2	-	1, 2, 3, 4, 5, 11	Аргументаванне вялікага ўкладу беларускага народа ў Перамогу	Абарона эсэ*	Ацэньванне на аснове праектнага метаду; калёквіум; дыферэнцыраваны залік
Усяго гадзін		15	18	3				

* з'яўляецца абавязковай формай бягучай атэстацыі

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ «ВЯЛІКАЯ АЙЧЫННАЯ ВАЙНА
САВЕЦКАГА НАРОДА (У КАНТЭКСЦЕ ДРУГОЙ СУСВЕТНАЙ ВАЙНЫ)»
САЦЫЯЛЬНА-ГУМАНІТАРНАГА МОДУЛЯ
ЗАВОЧНАЯ ФОРМА АТРЫМАННЯ АДУКАЦЫ⁹**

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Самастойная работа студэнта	Літаратура	Практычны навывк	Формы кантролю	
		лекцыі	семінарскія заняткі				Практычнага навывку	бягучай / прамежкавай атэстацыі
3 сяместр								
	Лекцыі	3	-	33				
2.2	Акупацыйны рэжым. Медыцына у гады вайны	1,5	-	3	1, 2, 3, 4, 6, 11			
3.2	Вызваленне Беларусі ад германскіх захопнікаў	1,5	-	3	1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 11			
1.1	Міжнароднае становішча напярэдадні Другой сусветнай вайны	-	-	3	1, 2, 3, 11			
1.2	Пачатак Другой сусветнай вайны і падзеі ў Беларусі	-	-	3	1, 2, 3, 11			
1.3	Акупацыя Германіяй краін Еўропы. СССР напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны	-	-	3	1, 2, 3, 6, 11			
1.4	СССР напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны	-	-	3	1, 3, 6, 11			
2.1	Пачатак Вялікай Айчыннай вайны	-	-	3	1, 2, 3, 11	Аналіз значных гістарычных падзей (бітваў, асоб,	Падрыхтоўка рэферата	

⁹ Для спецыяльнасці 7-07-0912-01 «Фармацыя»

						артэфактаў)		
2.3	Партызанская і падпольная барацьба на акупіраванай тэрыторыі	-	-	3	1, 2, 3, 4, 7, 9, 11			
3.1	Падзеі на франтах вайны. Крах наступальнай стратэгіі германскага вермахта	-	-	3	1, 2, 3, 4, 5, 11			
3.3	Савецкі тыл у гады вайны	-	-	3	1, 2, 3, 4, 5, 11			
3.4	Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў. Перамога. Ушанаванне памяці загінуўшых у Беларусі	-	-	3	1, 2, 3, 11			

4 сяместр

	Семінарскія заняткі	-	5	31				
1.1	Міжнароднае становішча напярэдадні Другой сусветнай вайны	-	-	5	1, 2, 3, 10, 11			
1.3	Акупацыя Германіяй краін							
1.4	Еўропы. СССР напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны	-	-	5	1, 2, 3, 6, 11			
2.2	Акупацыйны рэжым. Медыцына ў гады вайны	-	-	5	1, 2, 3, 4, 6, 10, 11			
2.3	Партызанская і падпольная барацьба на акупіраванай тэрыторыі	-	-	5	1, 2, 3, 4, 6, 10, 11			
3.1	Падзеі на франтах вайны. Крах наступальнай стратэгіі германскага вермахта.							
3.2	Вызваленне Беларусі ад германскіх захопнікаў.							
3.3	Савецкі тыл у гады вайны	-	-	4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11			
1.2	Пачатак Другой сусветнай	-	2	4	1, 2, 3, 11	Характарыстыка	Тэсціраванне,	Тэсціраванне *,

2.1	вайны і падзеі ў Беларусі. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны					перыядаў гісторыі Вялікай Айчыннай вайны	апытанне	пісьмовае апытанне
3.4	Заканчэнне Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў. Перамога. Ушанаванне памяці загінуўшых у Беларусі	-	3	3	1, 2, 3, 4, 5, 11	Аргументаванне вялікага ўкладу беларускага народа ў Перамогу	Абарона эсэ*	Ацэньванне на аснове праектнага метаду; калёквіум; дыферэнцыраваны залік
Усяго гадзін		3	5	64				

* з'яўляецца абавязковай формай бягучай атэстацыі

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная:

1. Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны) : вучэбны дапаможнік / А. А. Каваленя [і інш.]. ; пад. рэд. акад. НАН Беларусі А. А. Кавалені. – 2-е выд. – Мінск : РІВШ, 2023. – 280 с.

2. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // І. А. Марзалюк, А. Г. Кахановіч, В. Ф. Гігін [і інш.]. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2022. – 447 с.

3. Геноцид беларускага народа = Genocide of the Belarusian people : інфармацыйна-аналітычныя матэрыялы і дакументы / пад рэд. А. І. Шведа. – Мінск : Беларусь, 2022. – 175 с.

Дадатковая:

4. Вклад беларускага народа в Победу в Великой Отечественной войне / А. М. Литвин [и др.]; редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) [и др.]. 3-е изд. – Минск, 2020. – 495 с.

5. Долготович, Б. Д. Сыны Беларусі в боях на Курской дуге : для сред. и ст. шк. возраста. – Минск : Беларусь, 2022. – 56 с.

6. Криштапович, Л. Священная война / Л. Криштапович, А. Геращенко – Минск : Альтиора Форте, 2021 – 256 с.

7. Народны летапіс Вялікай Айчыннай вайны: успомнім усіх! Кн. 1-2. / склад.: А. М. Літвін, А. А. Крыварот, К. Д. Ганчарэнка; рэдкал.: А. А. Каваленя (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск.: Беларуская навука, 2022 – 451 с.

8. Ніколі не забудзем: аповеды беларускіх дзяцей пра дні Вялікай Айчыннай вайны / уклад. Пятро Рунец; аўт. прадм. Мікола Чарняўскі. Мінск : Мастацкая літаратура, 2021. – 255 с.

9. Республика-партизанка. К 75-летию Победы в Великой Отечественной войне. / Изд. 2-е, доп. и испр. : отв. ред. С. Л. Кандыбович, В. В. Данилович, О. В. Солопова. М., 2020. – 480 с.

Нарматыўныя прававыя акты:

10. Конституция Республики Беларусь.

Электронны вучэбна-метадычны комплекс па вучэбнай дысцыпліне «Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце другой сусветнай вайны)»:

11. <https://etest.bsmu.by/course/index.php?categoryid=2&browse=courses&perpage=20&page=1>

МЭТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ І ВЫКАНАННЮ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ СТУДЭНТАЎ ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ

Час, вызначаны на самастойную працу, можа быць выкарыстаны студэнтамі для:

падрыхтоўкі да лекцый, семінарскіх заняткаў, калёквіумаў, тэсціравання; прапрацоўку пытанняў, якія вынесены на самастойнае вывучэнне; выкананне даследчыцкіх і творчых заданняў; вывучэнне першакрыніц і дакументаў.

МЕТАДЫЧНЫЯ РЕКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ І ВЫКАНАННЮ КІРУЕМАЙ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ СТУДЭНТАЎ ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ

ПРЫКЛАДНЫ ПЕРАЛІК ЗАДАННЯЎ КІРУЕМАЙ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ:

напісанне рэферата і падрыхтоўка прэзентацыі;
выступленне з дакладам;
канспектаванне пісьмовых крыніц;
складанне тэстаў для правядзення ўзаемакантролю;
складанне дыдактычных матэрыялаў.

КАНТРОЛЬ КІРУЕМАЙ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦАЙ АЖЫЦЦЯЎЛЯЕЦА Ў ВЫГЛЯДЗЕ:

вуснае апытванне;
тэсціравання;
праверка рэфератаў;
канспектаванне крыніц і дакументаў.

ПЕРАЛІК ВЫКАРЫСТАНЫХ СРОДКАЎ ДЫЯГНОСТЫКІ ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

Для дыягностыкі кампетэнцый выкарыстоўваюцца наступныя формы бягучай атэстацыі:

тэставанне;
калёквіум;
вуснае апытанне;
пісьмовае апытанне;
абарона рэферата (даклада);
ацэньванне на аснове праектнага метаду.

ПЕРАЛІК МЕТАДАЎ НАВУЧАННЯ

Лінейны (традыцыйны) метады;
актыўныя (інтэрактыўныя) метады:
праблемна-арыентаванае навучанне PBL (Problem-Based Learning);
камандна-арыентаванае навучанне TBL (Team-Based Learning);
навукова-арыентаванае навучанне TBL (Research-Based Learning);

ПЕРАЛІК ПРАКТЫЧНЫХ НАВЫКАЎ

Назва практычнага навыку	Форма кантролю практычнага навыку
Аналіз значных гістарычных падзей (бітваў, асоб, артэфактаў)	Тэсціраванне, апытанне Падрыхтоўка рэферата ¹⁰
Характарыстыка перыядаў гісторыі Вялікай Айчыннай вайны	Тэсціраванне, апытанне
Аргументаванне вялікага ўкладу беларускага народа ў Перамогу	Абарона эсэ

¹⁰ Для спецыяльнасці 7-07-0912-01 «Фармацыя»

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

Назва вучэбнай дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы ўстанавы адукацыі па вучэбнай дысцыпліне	Вырашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
1. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці	Філасофіі і паліталогіі	Прапаноў / заўваг няма	Пратакол № 2 ад 12.09.2024

СКЛАДАЛЬНІКІ:

Выкладчык кафедры філасофіі і паліталогіі
ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны
медыцынскі ўніверсітэт»

Г.С. Папова

Загадчык кафедры філасофіі і паліталогіі
ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны
медыцынскі ўніверсітэт», кандыдат
філасофскіх навук, дацэнт

В.Л. Пазнякова

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджальных дакументаў адпавядае
ўстаноўленым патрабаванням.

Начальнік упраўлення адукацыйнай
дзеясці ўстановы адукацыі «Беларускі
дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт»

18.09 2024

І. Л. Катовіч

Метадыст вучэбна-метадычнага аддзела
Упраўлення адукацыйнай дзейнасці
ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны
медыцынскі ўніверсітэт»

18.09 2024

С.А. Янковіч